

UN INSTITUT D'ESTUDIS CULTURALS

Sergio Sevilla

Les directrius polítiques que han configurat la nova estructura educativa, tant al batxillerat com a la universitat, comporten i materialitzen una mentalitat que sustenta la modernització de la nostra societat en el predomini, quasi exclusiu, de la tecno-ciència. Era una vella aspiració dels liberals del segle XIX, i els seus hereus regeneracionistes, que la universitat espanyola produís menys llicenciats en lletres i més enginyers. Algunes dècades de retard en el compliment d'aquests objectius han fet que la realització d'aquesta aspiració redunde, una vegada més, en benefici d'una modernització insuficient.

El necessari impuls de la investigació científica aplicada no comporta ja, ni a Europa ni a Amèrica, l'embolcall positivista, i bel·ligerant contra les humanitats, que pogué tenir en el seu ja remot començament. Les institucions educatives d'avui coneixen la necessitat de promoure la formació humanista bàsica imprescindible per a una vida professional i social que haurà d'adaptar-se a circumstàncies canviants, i necessitarà, en conseqüència, ser creativa. La Universitat de València, amb una tradició de gairebé cinc-cents anys, ha de tenir la seua iniciativa en aquest terreny.

No és tracta, com és lògic, de restaurar la mentalitat del *Trivium* i el *Quadrivium*. Tampoc no es tracta del mer manteniment d'investigacions tradicionals que han de garantir els departaments universitaris que ja existeixen. L'objectiu ha de ser la institucionalització d'un àmbit nou, primordialment investigador, que centre la seua reflexió en un grup de fenòmens poc estudiats, i que tenen relació amb l'impacte que produeixen sobre la forma de vida de les societats modernitzades les intervencions de les ciències socials, els objectes artístics, el pensament, els mitjans de comunicació de masses, la cultura dels experts i les tecnologies. Totes aquestes realitats socials mostren el seu caràcter d'intervenció en les formes de vida si no ens limitem a realitzar una consideració purament immanent d'aquestes. El seu estudi necessita actualment un enfo-

cament que supere la predominant escissió entre les "dues cultures" i, alhora, l'oposició entre el saber especialitzat i l'esfera de la cultura i les pràctiques populars.

Des d'aquesta perspectiva resulta interessant la possible creació d'un Institut d'Estudis Culturals, on investigadors universitaris, procedents de molt diverses àrees de coneixement, puguem vertebrar teories i pràctiques l'elaboració de les quals és avui dispersa entre els departaments d'humanitats i de ciències socials, sense excloure l'autoreflexió d'altra mena de sabers quant a la seua manera d'intervenció en la gestació de mentalitats i actituds socials. El punt de vista dels estudis culturals és singular per la seua manera d'elaborar l'articulació que existeix entre els processos

culturals i les formes de la cultura popular com a materials complexos i interrelacionats; la seua investigació posa en connexió les dimensions teòriques i epistemològiques del seu objecte amb els seus efectes de configuració social. El caràcter obligadament multidisciplinar d'aqueixes investigacions permetria dotar de nou sentit i nova direcció moltes investigacions ja en curs que, d'aquesta manera, quedarien vinculades explícitament a necessitats noves en la nostra societat: alhora, aquest caràcter multidisciplinar és exigít

per la dinàmica que els fenòmens culturals adquireixen en una societat complexa com la nostra.

La introducció d'aquesta perspectiva investigadora concreta els pròpòsits de la universitat de convertir en temàtica explícita la funció social de les seues produccions científiques, i de fer sensible el seu funcionament als problemes que en aquesta societat es plantegen. Un estudi crític dels processos de modernització, i de les alteracions profundes que produeixen en l'acció social, representa tant una necessitat com una voluntat de connexió amb un tipus de plantejaments investigadors molt estesos ja en altres àmbits universitaris.

«EL NECESSARI IMPULS DE LA INVESTIGACIÓ CIENTÍFICA APLICADA NO COMPORTA JA, NI A EUROPA NI A AMÈRICA, L'EMBOLCALL POSITIVISTA I BEL·LIGERANT CONTRA LES HUMANITATS QUE POGUE TENIR EN EL SEU JA REMOT COMENÇAMENT.»

* Departament de Filosofia.